

BORCI DRUGE DALMATINSKE PROLETERSKE BRIGADE U RATNIM ZABILJEŠKAMA I ANEGDOTAMA

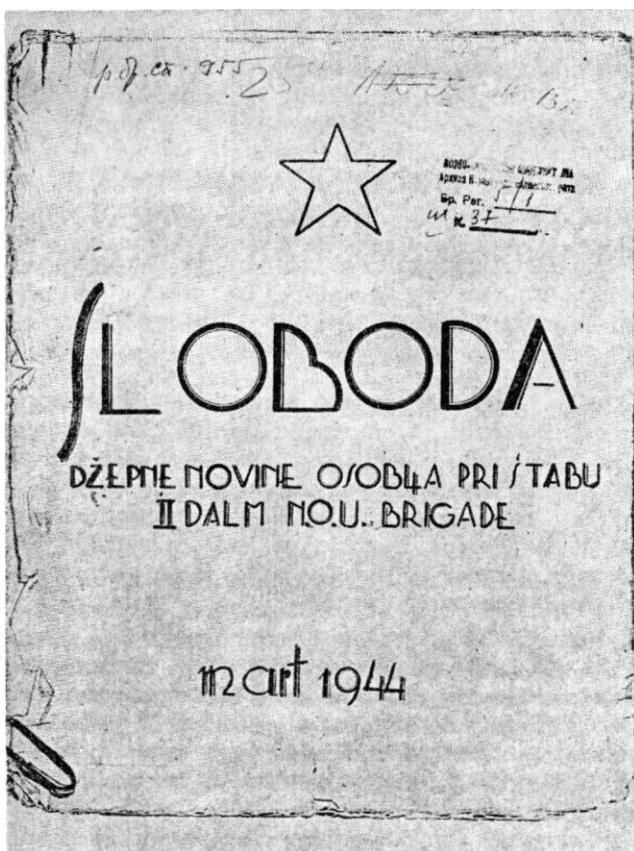
ONI SU PALI

»... Neprijatelj je već napustio položaje ispred varoši, što nam je omogućilo da još prije dođemo pred sam grad. Blizu smo. Narod nam već hrli da nas prigrli, jer zna da mu dolaze oni koje će ga izbaviti iz fašističkih kandži, oni koji će mu donijeti ono što je čovjeku najdragocjenije, a to je sloboda. Oni su nam govorili: ... još su tamo, u varošici, pazite se, nemojte nam ginuti!«.

Oni nas vole, ne žele da ginemo, ne žele nevine žrtve, jer znaju da je već mnogo toga dato u ovom ratu za oslobođenje. Ta iskrena ljubav naroda, koju nam je on iskazao u punoj mjeri, izazvala je kod nas boraca još veću radost, i mi u tom zanosu, bojeći se da bi neprijatelj mogao nekažnen izbjegći, započinjemo da pucamo.

Juriša se. Ulicama Trebinja prolamaju se eksplozije bombi, štekću mitraljezi. Vodi se ogorčena borba, i smrt kosi na sve strane. Uspjeli smo da neprijatelja satjeramo u samu tvrđavu grada. On ogorčeno pruža otpor, brani se, ali sudbina mu je zapečaćena. On zna da će odgovarati za krvava zlodjela, i stoga se brani još ogorčenije.

Borba je uzimala sve više maha. Uto stiže i naš Četvrti bataljon, koji nam olakša teret. Stvar je već

bila riješena. Drugovi iz Četvrtog bataljona u nekoliko puta ponovljenim, upornim jurišima uspijevaju da ovladaju važnim neprijateljevim uporištima. Kasno u sumrak stigli su i dijelovi Devetnaeste divizije, čime je sve bilo riješeno. Mi smo ovladali svim važnijim čvorovima, i neprijatelj se održava samo još

na jednom mjestu. Zamalo je i ono likvidirano. Trebinje je oslobođeno.

Ulice grada, kojima se prolamalo praskanje granata i pucanje mitraljeza, sada su se orile pjesme boraca i oduševljenog naroda, koji je pozdravljaо svoje oslobođioce. Ljubljenje i usklici.

Kada smo se pribrali od prvog ushićenja, počesmo tražiti jedan drugoga da vidimo jesmo li svi na broju, kako se to obično čini nakon svake borbe.

Nekih drugova nema. Tražili smo ih zabrinuti pitajući se gdje su, ali uzalud, jer ih nije bilo. Oni su pali. Pali su baš oni koji su među nama bili najbolji, koji su nam bili najmiliji... Nasmijana lica odoljevali su svim patnjama, tegobama i teškim trenucima. To su bili oni koji uvijek počinju pjesmu i igru, uvijek spremni na šalu. Uvijek su bili prvi gdje je to bilo potrebitno, pogotovo ondje gdje se bio boj. Zato su ih poznavali i u drugim jedinicama. Naučili smo na njih, voljeli ih kao svoju rođenu braću, a sada ih, evo, nema među nama. Oni su pali... Polozili su svoje mlade živote na oltar Slobode. Njihove kosti učvršćuju temelje našeg budućeg doma, nove Jugoslavije. O njima će govoriti mnoga pokoljenja, jer su bili junaci, jer su donijeli slobodu.

Neprijatelj jevo tane otrglo je iz naših redova drugove Dušana, Miloša, Karmela, Jokića, Peru i Miloša, koji će nam ostati u vječnoj uspomeni, a mi ćemo biti njihovi osvetnici, osvetnici njihovi i hiljade drugih nevinih žrtava.

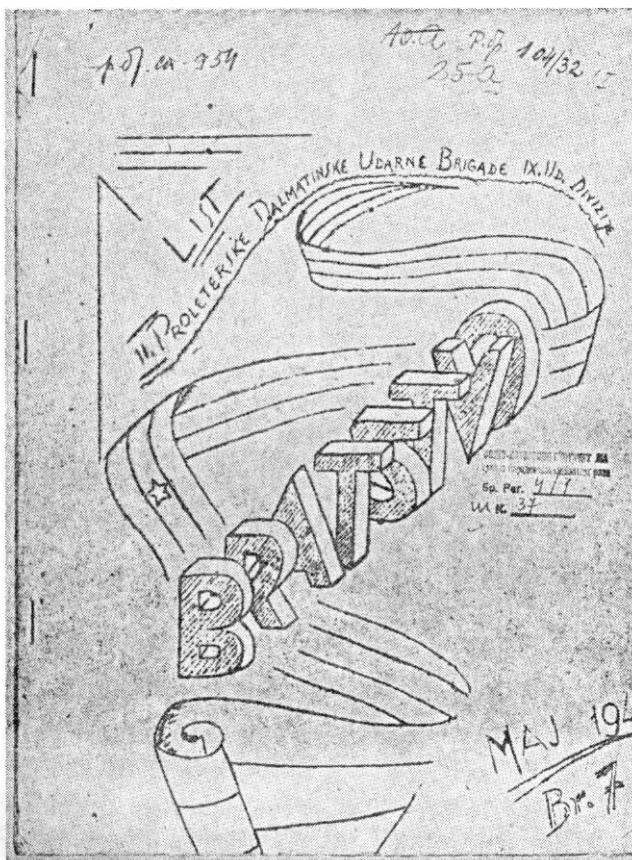
NEKA JE VJEĆNA SLAVA DUŠANU, MILOŠU,
KARMELU, JOKICU, PERI I MILOŠU!

Kapetan Branko *PERISA*,
politkomesar

(»NAPREDAK«, list Prvog bataljona Druge proleterske dalmatinske NOU brigade, br. 4, ožujak 1945. godine).

OSLOBOĐENJE CAVTATA

Dok smo se spuštali prema konavoskim selima već se bio proneo glas po selu: »Evo partizana«. Čule su za to i ustaše u Cavtatu, i kad su saznali da su partizani sve oslobodili, znajući da je došao čas da i

oni odgovaraju za svoja nedjela, odlučili su da se po svaku cijenu brane.

Oko 10 sati navečer počeše bez ikakvog cilja tući topovima naša sela i predjele izvan njih. Našavši se u nevolji seljaci su stali bježati iz kuća i tražiti zaklone.

Topovi tuku, ruše se kuće, ali mi i dalje sjedimo u kući i pjevamo.

»Tucite vi, samo tucite, nećete dugo, sutra smo mi u Cavtatuu«, naš je odgovor kad se začuje u blizini eksplozija granate.

A seljaci se čude i govore: »Pazi ove hrabre vojske«. Kada je osvanulo uputili smo se prema gradu, no Nijemci su već bili zapalili Moćajac, gdje su bili topovi, i počeli bježati.

Dodosmo i do samoga grada, i započe borba s Nijemcima, koji su još bili u gradu. Borba je trajala kratko vrijeme. Uskoro je bio u našim rukama gotovo cio grad. Nijemci su se držali još samo u jednoj kući, ali i tu su naši bombaši ubrzo slomili njihov otpor: bacili su u zgradu nekoliko bombi.

Sada su naše jedinice slobodno ulazile u grad. Narod ih je po ulicama oduševljeno dočekivao, a i pomagao im u razoružavanju Pavelićevih oružnika.

Naša vojska je obasuta cvijećem uz poklike »Živo drug Tito, živila Narodnooslobodilačka vojska!«

Grad je oslobođen, i više nikada neće pasti neprijatelju u ruke.

Potporučnik Nikola PADROV,
pomoćnik polit., komesara

(»BRATSTVO«, list Druge dalmatinske brigade
od januara 1945. godine.)

HRABROST NAŠIH BORACA

Na Caprljugi — junaštvo za junaštvom. Čvrsto smo se odlučili da uništimo grupu Švaba koje su na toj koti držale odstupnicu onima što su ostali živi poslije borbe na Mostaru. Dok je njihov šarac bijesno sipao vatru, naši bombaši su se privlačili i bacili bombe na »ukopane« Švabe. Neprijatelj je pružao jak otpor, i na svaki način nastojao da nas odbaci. Naročito je bio žilav jedan bunker, iz kog su Švabe sprečavale naše bombaše da priđu. Snijeg je bio velik, i nije se mogao naći zaklon, a moglo se privući jedino puzeći. Privukli smo se njihovim bunkerima na 10—15 koraka i obasuli ih ručnim bombama. Ali švapski zlikovci su se i dalje grčevito odupirali neprekidno tukući iz šarca. Drug Ivan, koji se najblže privukao neprijateljevim bunkerima, počeo je da baca bombe i da tuče iz svog šarca. Desetak koraka od njega ležao je mrtav Švaba, a kraj njega, u snijegu, njegov šarac. Ivanu je bila želja da se dokopa njegovog šarca, te je počeo da puzi prema njemu. Kada je prišao na nekoliko koraka od njega — eksplodirala je bomba bačena iz drugog švapskog bunkera. Smrtno ga je ranila. Iako u samrtnom grču, stezao je šarca — kao da ga nikad neće ispustiti iz ruku. Njegov pomoćnik mu je pritrcao, ali je tresnula i druga bomba, koja je i njega usmrtila. Malo zatim ponovo smo izveli juriš. Rastjerali smo preostale Švabe, a veliki broj njih je, pokošen našim mitraljezima i bombama, ostao u bunkerima.

**SLAVA PALIM BORCIMA IVANU »ŠARDZIJI« I
NJEGOVOM POMOĆNIKU MALOM PRIZMIĆU!**

Mladen MAJOŠ
Druga četa Drugog bataljona

(»BRATSTVO«, list Druge dalmatinske brigade
od marta 1945. godine.)

BORCI ZA SLOBODU

Prva četa bataljona »Vojin Zirojević« Livanjsko-cincarskog partizanskog odreda bila je postrojena u dvije grupe. Jedna je grupa imala puške, druga je bila bez oružja. Komandir, visok i žilav Dalmatinac iz Solina, prišao je drugoj skupini:

»Drugovi, večeras će bataljon napasti neprijateljevo uporište Kovače pred Duvnom. Prilika je da dođete do oružja. Tko želi ići dobровoljno neka se javi. Dobice za akciju jednu ručnu bombu.«

Javili su se svi, ali svi nisu mogli učestvovati, jer nije bilo dovoljno bombi. Među onima na koje je izbor pao bio je i Petar Pivčević.

On je ostavio svoj maleni gradić na jadranskoj obali i preko strmih hridi Cetine, mosorskih vrleti i krša Dinare došao do šumovite Bosne da se sa svojom braćom bori za slobodu. Nestrpljiv je, jedva čeka da kucne čas pa da počne tamaniti neprijatelja.

»Bio sam sretan do suza, a bombu sam htio zagriliti kad sam je primio« — priča Petar. — »Zato je još teža bila moja žalost kad sam se vratio bez oružja. Ne sjećam se da sam ikad u životu bio tako tužan. Položaj su branili jamari. Oni su imali krvave ruke, Talijani su im sagradili snažne bunkere, a Nijemci su ih naoružali do zuba. I tako, nisam zaplijenio pušku...«

Bilo je još nekoliko akcija u kojima se Petar mogao domoći oružja, ali on nije imao sreće, iako su mu bombe nemilosrdno pogadale. Napokon je pušku dobio od jednog svog druga. On joj se iskreno radovao, samo nije bio zadovoljan načinom na koji je do nje došao. Zato je još čvršće odlučio da njegovu pušku upamte fašisti.

Puška u Petrovoj ruci nije spavala. S njome je on prešao brda i doline, odoleo naporima, bio u bezbrojnim borbama, u vatri, u vijek među prvima, sva-

ki dan sve hrabriji borac i bolji ratnik. Upoznao je sve vrste oružja, a najviše je zavolio bacač.

U borbama koje je vodila Druga dalmatinska proleterska brigada na Šolti ranjen je po drugi put. Granata je eksplodirala do njega, i geler mu je ozlijedio desni kuk. Ležao je poluonesviješten, a onda se preko položaja zaorilo pobjedonosno: »Juriš!«. Trgnuo se: pred sobom je video drugove kako neustrašivo jure naprijed. Petar je zaboravio na ranu. Dograbio je pušku i poletio za drugovima.

Selo koje je bilo pred njim zauzeli su u naletu. U kamenim seoskim ulicama kratko su predahnuli: grupisanje snaga, pa onda nova borba.

Petra je stezala rana na nozi, osjetio je da malksava i legao je na zemlju. Tada je u jednoj uvali ispod sebe spazio bacač Prateće čete Prvog bataljona. Borac je tužno šutio. Dva su druga nosila ranjenog nišandžiju prema previjalištu. Petar se sjetio davne svoje boli za puškom. Onda nije imao oružja, sada bacač nema nišandžiju. Skupio je snagu i pošao prema oružju. Ubrzo je čelik opet počeo da sipa iz bacača i da tačno pogađa u neprijateljeve utvrde. U borbi je Petar tri puta prenosio bacač na nove položaje.

Na Vrpolju pred Šibenikom ranjen je po treći put.

Sada je upravo izišao iz bolnice. Na grudima mu je Orden za hrabrost, a u njemu — još jača volja i veća želja da se bori protiv fašista, da osveti poginulog starijeg brata, da se sveti za sve pale drugove.

P. R.

(»NAPREDAK«, list Prvog bataljona Druge proleterske dalmatinske brigade broj 4, ožujak 1945. godine.)

TOBDZIJA NA NAŠEM SLAVNOM PROTIVKOLCU

U augustu 1941. godine u jedan krajiski partizanski odred prijavio se dobrovoljno Božidar Radinović iz sela Zebe između Drvara i Grahova, ali su ga domalo poslali natrag u svoje selo da bi organizirao »omladinu«. Selo Zebe nije rodilo junaka da se skriva po selu, pa je Prva krajiska brigada do sedam mjeseci ponovo prigrlila Božidara.

I kada se treća ofanziva sručila na Kozaru, eto njega da se proslavi kao pješak. Bilo je to po posljednji put kod Ravnog Gaja kada su naši zarobili protivkolce i Radinović postade artiljerac. Nišanio je dobro. Prozvao ga »Tobdžijom«, a njegov top nisu zvali drugačije nego »naš slavni protivkolac«.

Prošao Božidar sa Prvom krajiskom kroz Jajce, Bosanski Novi, Ključ i Grahovo. Njegov je protivkolac često probijao put. Na grahovske je bunkere ispucao 67 granata i kako su poslije vidjeli, skoro ni jednu uzalud. Tukao na njih neprijateljski brdske top, a Božidar naciljao i ušutkao ga. Onda su Švabe pokušale popraviti top, ali on opet nanišani i onesposobi ga potpuno.

Bilo je to kada su dva protivkolca za jednu brigadu bila previše, jer neke brigade nisu imale ni jednoga. Prva krajiska propusti jedan protivkolski top Drugoj dalmatinskoj brigadi, pa se tako i Božidar našao u novoj sredini. Dalmatinци su i nadalje zvali Božidara »Tobdžija na našem slavnom protivkolcu«. Tako su čuli od Krajišnika.

Drug Tito je rekao: »Livno mora pasti«, a Druga dalmatinska se pobrinula za to. Međutim, preprečio se ustaški bunker na uzvišici do sela. Bombaši su nekoliko puta jurišali, ali bez uspjeha. Pozove, sada već pokojni »Luno«, zamjenika komandanta brigade Božidara naprijed, i kad se ovaj pod vatrom približio bunkeru na 25 metara prebací se »Luno« do njega.

— Radinoviću, mora se likvidirati bunker!

— Pa, zato smo i došli! — odgovori Božidar.

Čule ustaše škripanje protivkolskog topa i nade se u dreku: — Vuku top! — Doveli su top! — pa sasuše na Božidara iz sveg oružja. Nanišani on prvu granatu da okuša cilj, pa drugu... a onda redom 6 udarnih i 3 pancirne. Bilo je to, možda, i previše za bunker, jer nađoše rasturene ustaše i razlupana dva švarcloza, dva puškomitrailjeza i mali bacač. Prijetili naši u obližnjoj kući da bunker više ne postoji, te doleti komandant bataljona do protukolca, poljubi njega i Tobdžiju.

U borbama se još bolje naravnalo oko Radinoviću, i rekli bi kad puca iz protivkolca — puca iz svog oka. Okušao ga on na Kupresu i još na desetak mjesta prije nego što započe četvrtu ofanziva.

Uputila se Druga dalmatinska kroz Posušje i Imotski, prihvatile ranjenike, a na Drežnici je uvelike doprinio Radinovićev protivkolac tome što su ranjenici prošli. Tu je uništio 3 neprijateljeve tankete i nekoliko kamiona, a kada se odupro talijanski bunker, čiji su zidovi bili pretvrđi, pogăđao je u puškarnice i uspio da ga uništi.

Prešli su Neretvu i došli do Drine, a na Drini i oko Foče često je topla cijev kravila snijeg i grijala Božidareve ruke. U mjesec dana borbi oko Foče vidila mu se samo cijev — toliko je bio zakopan u zemlju.

Otpočela peta ofanziva i na Magliću, na nemogućem terenu, nije se upotrebljavao protivkolski top, pa se on malo odmorio, a Božidar još više zamorio. Tih je dana posluživao brdski top, gađao onako kako on već zna, ali misli su mu letjele svome potivkolcu. Odjeknuo klanac Sutjeske svim zvukovima, a njebove se granate nisu čule. To ga je bolilo.

Na Miljevini stiglo naređenje da se zakopaju teška oružja. Komandant obazrivo saopći naređenje

Božidaru, polako, ne sve ujedanput, a on tek što ne zajeca. I zainati se:

»Eto, komore ima. Mazge su prilične. Nas osam brinut ćemo se da prođemo. Ja ću uzeti neke dijelove sa protivkolca u torbu i rasuti ih kojekuda, ako ga zarobe.«

Odlučno je to rekao. Prošle mazge pokraj neprijatelja kroz probijeni pretposljedni obruč i tek jedna zaostala, ona sa nogarima. Ranjena je. Skrene k neprijatelju i sruši se. U koloni su bila četiri mitraljeza. Radinović se približi mazgi pod njihovom zaštitom, zaprti na sebe nogare i spasi top. Sutradan se jednice zaustaviše da se malo srede.

Još se protivkolac odmara, a Božidar, iznemogao, vuče se naprijed prema posljednjem obruču. A onda odjednom zapriječiše put četiri tenka.

— Radinoviću, naprijed! — saopći mu komandant naredenje, a i sam pode s njim. Zaigra srce Božidaru, nekako se odmah oporavio.

Namjeste u šumi top. Pregled terena je bio slab, smetale su grane, pa je htio da pusti tenkove što bliže.

— Idu tenkovi, Radinoviću, udri! — prenosi mu drug naređenje.

— Ništa se ne boj. Moramo štediti municiju.

— Udri!

— Ne mogu, smeta mi grančica!

— Ma, udri!

— Sad ću.

Veliki se »tigar« približi, vidi se pod krošnjom dobro. »Tobdžija« ispalji tri granate i sve pogode, ali oklop tenka je jači. Ipak, vraća se na pola puta. Ne može više natrag, oštećen je. A onda se pojaviše tri manja tenka. »Tobdžija« pogodi prvoga dok je napredovao, a druga dva dok su bježali.

U daljini su se čule »štuke«. Zadatak je izvršen, i treba izbjegći bombardovanje. Podalje u šumu sakrili

su top, a sami zagazili u vodu i trsku do pojasa. »Štuke« baciše bombe na mjestu gdje je bio top i otiđu, a naši pješaci probiše i posljednji obruč.

Druga dalmatinska je krenula k sjeveru. Na Vitezu kod Sarajeva napadne Božidara avion, baci uz sam top četiri bombe i rani ga iz mitraljeza u leđa.

Napadali su Tuzlu. Tobdžija je bio u zasjedi. Skrio se u nisko grmlje na samih osam metara od ceste. Ostao je sam sa protivkolcem, jer je položaj bio težak: ili on ili tenk.

Prvi njemački tenk projuri cestom, Božidar okine i probuši ga. Drugi i treći tenk poletješe niz stranu i zaustaviše se kod malog sela u kojem su već bili naši. Božidar obide selo i prođe s protivne strane do krajnje zgrade — škole. Imao je samo osam granata, ali, siguran u sebe, izviri iza ugla škole i namjesti se nasuprot tenka. Tenk ga osu vatrom, Radinović nacilja i pogodi ga drugom granatom. Posada otvori kupolu i izvuče se. Posljednji se tek zaleti, skrije pozadi uništenog tenka i preko njega pripuca na protivkolac. Šuti Tobdžija i čeka, polako cilja i pokušava nekoliko puta, ali uvijek pogodi onoga pred njim. Nema druge nego gađati u samu cijev neprijateljevog topa na tenku. Teško, za drugoga nemoguće, ali Božidaru ipak uspije. Granata pogodi vrh cijevi i, sretnim slučajem, sklizne u kupolu, razbijje nišanske sprave i rastrgne Nijemcu prsa. Iz uništenih tenkova izvadio je tog dana mnogo municije. Kalibar tenkovskih topova i njegovog bio je isti, ali su čahure i punjenje bili manji. Ipak se snađe: od svojih starih čahura i tenkovskih granata napravi nove granate, pokuša i... išlo je odlično!

Protivkolcu su bili izbrojani dani a da to Božidar nije znao. Kod Prijepolja rasprsne mu se cijev, i Tobdžija se rastuži. Ta kako ne bi! Zarobio ga na Ravnom gaju, prošao s njime treću, četvrtu i petu ofanzivu, postigao mnoge uspjehe i sada, kad još nije

bitka gotova, kad naš narod još nije oslobođen, sada se rasprsnuo. Na Limu dobije Božidar novi talijanski protivkolski top, koji dobije staro ime i staru slavu. Formirala se baterija, i Božidar je postao komandir.

Nije bio više nišandžija, a kao komandir nije mogao da gađa, jer on mora da rukovodi svim topovima i ljudstvom. Ali bilo je malo municije, a prilike su zahtijevale da se sigurno pogađa. Tko će onda gađati? A tko ako ne Tobdžija! I tako je često morao da silazi sa komandnog mjeseta i nasloni oko na nišansku spravu.

Radinović je do sada svojim prstom na obaraču uništio 11 tenkova a tri oštetio pa su ih zaplijenili. Koliko je tenkova i kamiona uništio ne zna, a ni drugi ne znaju.

Kod Pljevalja je gađao na daljini od 2 kilometra i pogodio nekoliko mitraljeskih gniazda. Kod Užičke Požege je napao brzi voz. Na Uvcu pribio neprijatelj jedan bataljon Druge dalmatinske uz rijeku. To što je bilo nedovoljno municije za laka oružja činilo je položaj teškim. Radinović zaposjedne, sa 45 granata, dominirajući kotu i zadrža neprijatelja do večeri.

Ima jedna stvar koju on ne zna: ne zna plivati. Na Uvcu su ranjenike prenosili preko rijeke na rukama. Gaz je bio dubok do prsiju i više, a voda jaka. Ipak je tu noć dobrovoljno prenosio ranjenike.

I kada su stigli na albansku granicu rani ga teže. Iako se protivio da ide u bolnicu a da top stoji na položaju, ipak je morao na liječenje u Italiju. Još mu nije rana zacijelila (i danas malo šepa), a već se prijavio na artiljerijski kurs. Odatle je došao u Artiljerijsku brigadu Četvrte armije. Naši su pješaci u Kninu zaplijenili dva protivkolca od 88 mm, jedina takve vrste zaplijenjena na frontovima u Italiji i na Balkanu. Njihove specijalne granate tale željezo i imaju veliku probojnu moć. Danas drug poručnik Ra-

dinović Božidar zapovijeda njima, a borci i rukovo-dioči imaju potpuno povjerenje u njega.

U borbi na Lapcu ranjen je šesti put. Neki dan je odlikovan Ordenom za hrabrost. Po odlikovanju, u stroju, kada bi mu čestitali, stisnuo bi ruku drugu srdačno, objeručke, toplo.

U poručnika Radinovića srce je plemenito, dobro, blago. U našeg Tobdžije oko je sokolovo, smrtnosno za onoga koga mrzi.

Ante BUZATO
ratni dopisnik

(»ZA SLOBODU«, list Četvrte armije br. 1 za 1945. godinu.)

BABINO MIŠLJENJE

Svratili 1944. godine neki borci Drugog bataljona Druge dalmatinske brigade u jednu seosku kuću u Rudinama kod Nikšića. U njoj zatekoše samo staricu. Pošto su se napisali vode, jedan borac upita:

- Šta misliš, bako, hoćemo li uskoro pobijediti?
- Ne, bogami, kad ste takvi — odgovori baba.
- Kakvi, bako?
- Naopaki. Konje kad uzmete samare im ne skidate dok im koža ne ostane pri stelji, a osim toga djevojke ne dirate, pa ni one ne misle dobro o vama.

ZNA ON GDJE ČE GA NAČI

Kada je oslobođen Kolašin dio Druge dalmatinske brigade je ostao nekoliko dana u toj varošici. U njoj je bilo nekoliko kafanica, ali je partizanima bilo zabranjeno da ih posjećuju.

Jedne večeri, vraćajući se iz grada, vodnik Stipe Marjančić naredi desetaru da mu pozove borca Mata Stipančića.

— *Nije ovdje — reče desetar.*
— *A kamo je o'ša? — upita Stipe.*
— *Sigurno je u kajani — reče ovaj.*
— *Staaa! — začudi se Stipe. — Ma koga vraka tamo traži?*
— *Vas, druže vodniče, — odgovori desetar.*

ASOCIJACIJA

Prilikom izvođenja napada na Jablanicu 1943. godine borac Ante Raus iz Druge dalmatinske brigade zarobi jednog četnika koji je davao ogorčen otpor.

— *Kako se zoveš? — upita ga Ante.*
— *Joksim Bukvić — odgovori četnik.*
Ante je odveo zarobljenog četnika u štab bataljona. Komandant se interesovao na koji način ga je zarobio. Ante mu ispriča, ali je bio zaboravio kako se preziva, pa umjesto Bukvić, stalno je govorio Borić: te Borić je dobacivao razne pogrdne izraze na naš račun, te Borić je ubio tri naša druga, itd...
U jedno doba četnik upade:
— *Ama ne prezivam se ja Borić, nego Bukvić.*
— *Znam da si neko drvo — ne dade se zbuniti Ante.*

S A D R Ž A J

	Strana
Formiranje brigade — — — — — — — — —	5
Naređenje druga Tita — — — — — — —	7
U štabu Četvrte operativne zone — — — — —	8
Prihvativni punktovi — — — — — — —	9
Prvi dogovori u brigadi — — — — — — —	12
Svečano primanje zastave — — — — — —	13
Prvi borbeni zadatak — — — — — — —	17
Položaj oko Grahova — — — — — — —	22
Neprijatelj zauzeo Livno — — — — — —	25
Napad na Talijane na Čilašu — — — — —	26
Na komunikaciji Livno—Bosansko Grahovo — —	29
Vojna obuka pod borbom — — — — — —	32
Dejstva na komunikaciji Knin—Sinj — — —	34
Formiranje Druge divizije — — — — — —	36
Dejstva na komunikaciji Vrlika—Drniš — — —	38
Napad na Livno — — — — — — —	40
»Livno mora pasti« — — — — — — —	43
Napad na Duvno — — — — — — —	50
Napad na Kupres — — — — — — —	52
Povratak brigade na teren Livno—Duvno — —	61
Na Neretvi — — — — — — — —	66
Na Drini — — — — — — — —	82
Blokada Foče — — — — — — — —	97
Pokret u Crnu Goru — — — — — — —	105
Na Sutjesci — — — — — — — —	111
Probijanje iz obruča — — — — — — —	119
Od Jahorine do Ozrena — — — — — — —	126
Na Ozrenu — — — — — — — —	129

	Strana
Od Ozrena do Pljevalja — — — — — — —	133
Prodor preko Lima u Srbiju — — — — — —	141
Ponovo u Crnoj Gori — — — — — — —	147
U Hercegovini — — — — — — —	155
Dejstva u Popovom polju i Konavlju — — —	159
Oslobodenje Bileće i Trebinja — — — — —	161
Borbe za oslobođenje Boke Kotorske — — —	165
U mostarskoj operaciji — — — — — —	167
Preko Klisa u Karlobag — — — — — —	172
Rab—Cres—Istra — — — — — —	174
 Borci Druge dalmatinske proleterske brigade u ratnim zabilješkama i anegdotama — — — —	183
Oni su pali — — — — — — — —	183
Oslobodenje Cavtata — — — — — — — —	186
Hrabrost naših boraca — — — — — — —	188
Borci za slobodu — — — — — — —	189
Tobdžija na našem slavnom protivkolcu — — —	191
Babino mišljenje — — — — — — —	196
Zna on gdje će ga naći — — — — — — —	196
Asocijacija — — — — — — —	197